

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

No

Dosar nr. 3-10/2021

Data de 20.05.2021

Curtea Constituțională a RM

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28

Prin prezenta, Curtea de Apel Chișinău, vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Pasecinic Nicolae către Consiliul Superior al Magistraturii.

Anexe: sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.
copia încheierii din 18.05.2021

Grefier :

Croitor Olesea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
MD – 2004, mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu,28

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate
prezentată în conformitate cu art.135 alin. (1) lit. a) din Constituție

I. Autorul excepției de neconstituționalitate.

Pasecinic Nicolae

Calitatea procesuală – reclamant.

II. Obiectul sesizării.

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare controlul constituționalității prevederilor art.11 alin. (1) din Legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului.

III. Circumstanțele cauzei examinate de către instanța de judecată.

Pe rolul Curții de Apel Chișinău, completul specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ (Angela Bostan, Veronica Negru și Grigore Dașchevici), se află în examinare, cauza în contencios administrativ 3-10/21 intentată la acțiunea lui Pasecinic Nicolae împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la:

- anularea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Pasecinic Nicolae;

- obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să emită o hotărâre cu privire la înaintarea propunerii repetate Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Nicolae Pasecinic.

În esență se reține că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1541-VII din 24 aprilie 2015, Nicolae Pasecinic a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, pe un termen de 5 ani.

Conform Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 624/26 din 29 septembrie 2016, Pasecinic Nicolae a fost transferat în funcția de judecător la instanța nou creată Judecătoria Chișinău, începând cu 1 ianuarie 2017.

Ulterior, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 584/27 din 11 decembrie 2018, reclamantul a fost desemnat judecător specializat în materie de insolvență și lichidare la Judecătoria Chișinău (sediul Central) din 1 ianuarie 2019.

Reclamantul a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o cerere, anexând materialele conform legii, prin care a solicitat numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 406/31 din 10 decembrie 2019, materialele în privința judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), au fost remise Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor în vederea evaluării extraordinare, în baza cererii judecătorului privind numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă.

Conform Hotărârii Colegiului de evaluare a performanței judecătorilor nr. 6/2 din 22 mai 2020, judecătorul Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), a acumulat 81 de puncte, fiindu-i atribuit calificativul „foarte bine”.

În temeiul Hotărârii nr. 157/13 din 02 iunie 2020 cu privire la cererile unor judecători, referitor la numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, Consiliul Superior al Magistraturii cu (8) pro și (4) împotriva din 12 membri cu drept de vot, a propus Președintelui Republicii Moldova numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central).

La data de 31 iulie 2020, prin Avizul sub nr. 01-06-48, Președintele Republicii Moldova Igor Dodon, în temeiul art.16 alin.(4) al Legii privind organizarea judecătorească și art. 11 alin.(3) al Legii cu privire la statutul judecătorului, a solicitat examinarea suplimentară a domnului Nicolae Pasecinic prin prisma integrității și compatibilității cu interesele funcției de judecător, iar ca temei s-a invocat că judecătorul vizat nu a satisfăcut criteriul: *„nivelul abilităților profesionale sub limita condițiilor cerute pentru exercitarea unei asemenea funcții, dictate, în special, de acuratețea respectării termenilor de examinare, raportată la criteriul eficienței și instruirii – criteriu nesatisfăcut de dl Pasecinic, precum și neglijarea standardelor de etică și conduită profesională impusă de principiile stabilite în Magna Carta a Judecătorilor”*.

Avizul Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon la data de 13 august 2020 a fost remis Inspecției Judiciare pentru verificarea informațiilor expuse, care în vederea executării art. 7/1 alin. (6) lit. d) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în baza prevederilor pct. pct. 8.1, 8.2 și 8.3 din Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a inspecției judiciare, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 506/24 din 13 noiembrie 2018, a efectuat controlul circumstanțelor indicate în demers.

Conform notei informative a Inspecției Judiciare din 24 august 2020, care a verificat temeiurile Președintelui Republicii Moldova Igor Dodon de respingere a candidaturii mele, pentru numire în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, se indică că *prin Hotărârea nr. 6/2 din 22 mai 2020, Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor a evaluat activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic de*

la Judecătoria Chișinău (rata de soluționare, calitatea actului de justiție, existența procedurilor disciplinare, etc.) atribuindu-i calificativul „foarte bine”, hotărâre care nu a fost contestată și a intrat în vigoare.

La fel, reieșind din nota informativă. Inspecția Judiciară a indicat că:

„Referitor la integritatea și conduita judecătorului Nicolae Pasecinic, Inspecția judiciară a purtat discuții cu colegii judecătorului, care s-au expus pozitiv asupra conduitei etice, eficienței activității acestuia.

Alte fapte legate de activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic nu au fost reținute în cadrul studierii temeiurilor de refuz a Președintelui Republicii Moldova”.

Ulterior, la ședința din data de 17 noiembrie 2020, în baza unei petiții parvenită de la cet. Gordienko Mihail, persoană care ulterior s-a constatat că nu există, CSM a solicitat Inspecției Judiciare întocmirea unei note informative suplimentare referitor la activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic privind motivele de casare a hotărârilor judecătorești și nivelul de înregistrare audio a ședințelor de judecată în comparație cu ceilalți judecători ai Judecătoriei Chișinău (sediul Central).

Reieșind din nota informativă suplimentară din 14 decembrie 2020 referitor la nivelul de înregistrare audio a ședințelor de judecată de către judecătorul Nicolae Pasecinic, Inspecția Judiciară a constatat în urma verificării PIGD că, înregistrările audio a ședințelor de judecată sunt plasate în PIGD și careva probleme la capitolul plasării înregistrărilor audio a ședințelor de judecată nu au fost reținute.

Ulterior, reieșind dintr-o altă notă informativă suplimentară din 18 ianuarie 2021, referitor la existența în privința judecătorului Nicolae Pasecinic a procedurilor disciplinare, Inspectorul judecător principal – interimar a constatat că: - anul 2016 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic a fost examinată o sesizare care a fost respinsă; - anul 2017 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic au fost examinate 1 petiție și 2 sesizări, care au fost respinse ca neîntemeiate; - anul 2018 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic au fost examinate 1 petiție și 3 sesizări, care au fost respinse ca neîntemeiate; - anul 2019 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic au fost examinate 1 petiție și 4 sesizări, care au fost respinse ca neîntemeiate; - anul 2020 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic au fost examinate 1 petiție și 6 sesizări, 5 au fost respinse ca neîntemeiate și 1 anonimă - restituită.

Totodată, conform informației Colegiului Disciplinar din 15 ianuarie 2021, se confirmă încă o dată că în perioada de activitate 2015 – 2021 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare.

În pofida hotărârilor Colegiului de Evaluare a performanțelor judecătorului, care au apreciat activitatea mea cu calificativul „foarte bine” și Notelor explicative ale Inspecției Judiciare care s-au expus pozitiv asupra conduitei etice, eficienței activității și nu au depistat curențe în activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.1/1 din 19 ianuarie 2021 fiind

examinată Nota informativă a Inspecției judiciare, referitor la respingerea de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii domnului Nicolae Pasecinic, propuse de CSM pentru numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, precum și cererea ultimului de propunere repetată, cu (7) voturi pro și (4) voturi împotriva din 11 membri cu drept de vot, a fost respinsă cererea de propunere repetată referitor la numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Astfel, după cum rezultă din hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021, cererea de propunere repetată referitor la numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Nicolae Pasecinic, a fost respinsă cu motivația că, există dubii referitor la profesionalismul, integritatea și reputația ireproșabilă a judecătorului Nicolae Pasecinic.

Această motivație expusă în actul administrativ contestat, este neîntemeiată, nefondată, bazată pe presupunerile subiective ale unor membri ai Consiliului, lipsită de orice substrat factologic și nu este bazată pe acte din dosarul personal.

În conformitate cu cele expuse, Hotărârea CSM nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021, prin care a fost respinsă cererea de propunere repetată referitor la numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Nicolae Pasecinic este un act administrativ individual ilegal defavorabil.

IV. Expunerea pretinsei încălcări a Constituției și a argumentelor aduse în sprijinul acestei afirmații.

Legislația pertinentă.

Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994, sunt următoarele:

Articolul 6. Separația și colaborarea puterilor.

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

„(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 114. Înfăptuirea justiției.

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

Articolul 115. Instanțele judecătorești.

„(1) Justiția se desfășoară prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.”

Articolul 116. Statutul judecătorilor.

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

(2) Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii. Judecătorii care au susținut concursul sînt numiți în funcție pentru prima dată pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii vor fi numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă, stabilit în condițiile legii.”

Articolul 119. Folosirea căilor de atac.

„Împotriva hotărîrilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

Articolul 120. Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărîri judecătorești definitive.

„Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.”

Articolul 123. Atribuțiile.

„(1) Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.”

Prevederile relevante ale Legii nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului.

Articolul 1. Judecătorul, purtător al puterii judecătorești.

„(3) Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

(4) Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.”

Articolul 11. Numirea judecătorului în funcție.

„(1) Judecătorii judecătorilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii

Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații selectați, care întrunesc condițiile specificate la art.6, se numesc în funcția de judecător inițial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sînt numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.”

(3) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

(4) Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție trebuie să fie motivat și se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat cu 15 zile.

(5) La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.”

Articolul 13. Evaluarea performanțelor judecătorilor.

„(1) Performanțele judecătorilor se evaluează în scopul aprecierii nivelului de calificare și abilităților profesionale ale judecătorilor.

(2) Judecătorii în funcție sînt supuși evaluării periodice a performanțelor o dată la 3 ani.

(3) În condițiile legii, judecătorii în funcție sînt supuși evaluării performanțelor și în cazul: a) numirii în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă.”

Articolul 17. Asigurarea independenței judecătorului.

”Independența judecătorului este asigurată prin: b) procedeul de numire, suspendare, demisie și eliberare din funcție.”

Prevederile relevante ale Legii Nr. 947 din 19.07.1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Articolul 4. Competența Consiliului Superior al Magistraturii.

„(1) Întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe referitoare la cariera judecătorilor:

a) face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, respectiv, Parlamentului de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel

sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești.”

Articolul 19. Propunerea pentru numirea în funcția de judecător, de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești.

„(1) Consiliul Superior al Magistraturii face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentului referitor la numirea în funcția de judecător a candidaților pentru aceste funcții, precum și la numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești.

(4) În cazul în care Președintele Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentul respinge candidatura propusă, Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile art.11 din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 16 din Legea privind organizarea judecătorească și art.9 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, poate propune aceeași sau altă candidatură pentru funcția vacantă cu votul a două treimi din membrii săi.”

Articolul 24. Adoptarea de hotărâri.

„(1) Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut la art. 19 alin. (4).”

Prevederile relevante ale Legii nr. 154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor.

Articolul 12. Scopul și rezultatele evaluării performanțelor judecătorilor.

„ (1) Performanțele judecătorilor se evaluează de către colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, evaluarea avînd ca scop stabilirea nivelului de cunoștințe și aptitudini profesionale ale judecătorilor, cît și a capacității de a aplica cunoștințele teoretice și aptitudinile necesare în practica profesiei de judecător, stabilirea aspectelor slabe și aspectelor forte din activitatea judecătorilor, stimularea tendinței de perfecționare a abilităților profesionale și sporirea eficienței activității judecătorilor la nivel individual și la nivel de instanțe judecătorești.”

Articolul 13. Formele evaluării performanțelor judecătorilor.

„ (4) Judecătorul este supus evaluării performanțelor în mod extraordinar și în cazul: a) numirii în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă.”

Argumentare.

Articolul 11 alin. (1) prevede că „După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sînt numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani”.

Astfel, legea nu indică criteriile clare și procedura conform căreia CSM urmează să decidă dacă propune sau refuză judecătorul pentru reconfirmare în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 ani.

La fel, reieșind din articolul 116 alin.(2) din Constituție, reiese caracterul neclar referitor la discreția Consiliului Superior al Magistraturii în ceea ce privește reconfirmarea în funcție a judecătorilor după primii cinci ani de mandat.

Din aceste considerente solicit Curții Constituționale să explice criteriile și procedura conform căreia CSM urmează să decidă dacă propune sau refuză judecătorul pentru reconfirmare în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 ani.

Independența judecătorilor, ca și necesitatea asigurării garanțiilor trebuie să fie clare și previzibile.

Deci, faptul că numirea (reconfirmarea) judecătorului joacă un rol decisiv în asigurarea independenței și imparțialității judecătorului și consolidarea statului de drept, reiese din prevederile pct. 48 al Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), care prevede că, practica europeană este în general aceea de a face numiri permanente pînă la vârsta legală de pensionare.

La fel, potrivit punctului 10 din Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), „independența judecătorească este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Judecătorii „au sarcina deciziei finale asupra vieții, libertăților, drepturilor, obligațiilor și proprietății cetățenilor” (expunerea principiilor fundamentale ale Națiunilor Unite, preluate în declarația de la Beijing; și articolele 5 și 6 ale Convenției europene privind drepturile omului). Independența acestora nu este o prerogativă sau un privilegiu în propriul lor interes ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției”.

Mai mult, în Principiile de Bază privind Independența Justiției se statuează că „Judecătorii, indiferent că sunt numiți sau aleși, trebuie să aibă mandatul garantat pînă la o vîrstă obligatorie de pensionare sau pînă la expirarea mandatului lor, în cazul în care există o astfel de durată.

Comisia de la Veneția în vasta sa activitate, a indicat că numirea judecătorului pentru o anumită perioadă de timp, sau pentru o perioadă de probă, constituie o amenințare pentru independența și imparțialitatea judecătorului. În opinia Comisiei, institutul juridic al numirii inițiale a judecătorului pentru o perioadă de 5 ani și reconfirmarea ulterioară în funcție, interpretate în sensul unui drept discreționar inexistent, este și în contradicție cu cele mai bune practici europene în materia respectivă.

Comitetul de Miniștri ai Consiliului Europei de asemenea a subliniat că „Siguranța mandatului și inamovibilitatea sunt elemente cheie ale independenței judecătorilor. În

consecință, judecătorii ar trebui să aibă garantat mandatul până la o vârstă obligatorie de pensionare, unde aceasta există.” (CM/Rec(2010)12, para. 49).

Potrivit recomandărilor expuse în cadrul Studiului „Reformarea sistemului judiciar din Republica Moldova: perspective și provocări”, publicat de Comisia Internațională a Juriștilor în anul 2019, s-au subliniat următoarele: „Deși actualmente Colegiul de evaluare și CSM oferă unele garanții împotriva interferențelor executivului în timpul perioadei de probă, insecuritatea unui judecător în timpul primilor ani de formare de experiență profesională nu este în stare să conducă la exercitarea independentă a puterii judecătorești. Calitatea muncii nou-numiților judecători poate fi cel mai bine asigurată printr-un sistem de evaluare și disciplinare, fără a fi necesară o perioadă de probă”.

Raportorul special al ONU privind independența judecătorilor și avocaților de asemenea a constatat că „cerința privind reconfirmarea numirii după o perioadă de probă este contrară principiului independenței judecătorilor” (Raportul pentru anul 2019, para 56).

Deci, până la excluderea din Constituție a termenului inițial de 5 ani pentru care este numit judecătorul, CSM ar trebui să întreprindă măsuri pentru a garanta independența judecătorilor. Mai mult, dacă CSM ar fi îndreptățit să decidă asupra eliberării din funcție a judecătorului, *legislația ar trebui să instituie temeiuri și criterii clare în baza cărora CSM poate lua această decizie.*

De asemenea, CSM nu ar trebui să respingă propunerea pentru reconfirmarea în funcție, decât dacă a constatat că judecătorul nu merită să mai fie parte din corpul judecătoresc. La caz, asemenea temeiuri nu au fost constatate nici în procedura de evaluare, nici de către Inspekția Judiciară, dar și nici de către CSM în ședința din 02 iunie 2020, iar refuzul Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon nu este motivat și nu deține probe incontestabile de incompatibilitate a candidaturii mele cu funcția respectivă, de încălcare a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare.

Având în vedere că reconfirmarea în funcție a judecătorului reduce din independența acestuia, până la modificarea Constituției procedura dată trebuie să fie reglementată foarte clar. Or, la moment, modul de luare a deciziei de către CSM vizând propunerea sau respingerea numirii judecătorului până la atingerea plafonului de vârstă nu este reglementată în general.

După cum rezultă din norma constituțională, mandatul judecătorului din Republica Moldova este fragmentat în 2 părți: se propune pe un termen de 5 ani; după 5 ani și până la atingerea plafonului de 65 de ani. Legea statuează destul de detaliat regulile privind propunerea judecătorilor pentru numirea inițială în funcție. Totuși, legea nu stabilește procedura și condițiile în care judecătorii sunt propuși de către CSM pentru numire până la atingerea plafonului de vârstă, precum și circumstanțele în care CSM poate refuza propunerea unui judecător pentru numire până la plafonul de vârstă.

Judecătorul care a ajuns la termenul de 5 ani de zile de activitate urmează a fi propus până la plafon prin aplicarea art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, potrivit căruia „Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut la art. 19 alin. (4)”. Membrii CSM nu pot fi obligați individual să voteze sau nu pentru numirea judecătorului până la atingerea plafonului de 65 de ani.

În lipsa unor criterii clare și a unei proceduri previzibile, numirea acestuia depinde doar de discreția membrilor CSM. O asemenea situație de fapt lasă cariera unui judecător la discreția nelimitată a CSM, ceea ce afectează crucial independența judecătorilor în raport cu CSM. Și aceasta se pare că nu poate fi justificată rațional.

Consider că CSM nu trebuie să aibă o discreție nelimitată în ceea ce privește efectuarea propunerii de reconfirmare în funcție a judecătorilor.

Totuși, CSM trebuie să ia decizia cu privire la propunerea sau respingerea numirii unui judecător pentru numirea în funcție până la plafonul de vârstă pe baza următoarelor condiții exemplificative:

- a) Decizia trebuie precedată de evaluarea performanțelor judecătorului;
- b) Decizia nu se poate baza pe informații care nu au fost comunicate judecătorului;
- c) Decizia nu se poate baza pe petiții (sesizări, plângeri) care au fost examinate și respinse de Inspekția Judiciară, Colegiul Disciplinar al judecătorilor;
- d) Decizia nu se poate baza pe petițiile depuse de petiționari, existența de identitate ai cărora nu a fost verificată;
- e) Orice eventuale abateri ale judecătorului trebuie verificate preliminar, cu oferirea posibilității pentru judecător de a prezenta poziția sa;
- f) CSM nu poate prezuma ca fiind întemeiate procedurile disciplinare împotriva judecătorului care încă nu s-au finalizat cu o hotărâre a Colegiului disciplinar al judecătorilor;
- g) Decizia CSM va fi luată doar după prezentarea poziției judecătorului în ședința CSM;
- h) Hotărârea CSM trebuie să fie motivată convingător. Modul de distribuire a votului membrilor CSM nu reprezintă o motivare convingătoare.

Sesizarea se referă la reconfirmarea în funcție a judecătorilor după primii 5 (cinci) ani de mandat, instituție care se propune a fi exclusă din Constituție. Totuși, inițiativa de modificare a constituției înregistrată acum în parlament nu lipsește de actualitate această sesizare, Or chiar dacă modificarea va fi realizată, ea nu va avea efect retroactiv asupra persoanelor respinse deja de către CSM.

Având în vedere că niciunul din aspectele de mai sus nu sunt reglementate clar în lege, rezultă că art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nu este clar și previzibil, contravenind astfel art.23 din Constituție, așa cum acesta a fost interpretat.

V. Expunerea cerințelor autorului sesizării.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 135 alin. (1) din Constituție, art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 din Codul jurisdicției constituționale, solicit:

1) Declararea neconstituționalității art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului în măsura în care se interpretează în sensul oferirii unei discreții nelimitate Consiliului Superior al Magistraturii de a accepta sau a refuza propunerea unui judecător pentru reconfirmarea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă fără a ține cont de evaluarea performanțelor judecătorilor, în baza unor informații care nu au fost verificate preliminar sau fără a oferi posibilitatea judecătorului de a prezenta opinia sa cu privire la acestea, în baza unor petiții (sesizări, plângeri) care au fost examinate și respinse de Inspekția Judiciară, Colegiul Disciplinar al judecătorilor, în baza unor petiții depuse de petiționari existența de identitate a cărora nu a fost verificată, inclusiv pentru simplul motiv că nu a acumulat numărul suficient de voturi al membrilor CSM.

VI. Documente anexate.

- Hotărârea CSM nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021.

Declarația și semnătura.

Autorul sesizării declară că informațiile ce figurează în prezenta sesizare sunt exacte.

**Cu respect,
reclamantul Nicolae Pasecinic**

ÎNCHEIERE

18 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele completului, judecătorul

Bostan Angela

Judecătorii

Negru Veronica și Grigore Dașchevici

Examinînd cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de reclamantul Pasecinic Nicolae în cadrul examinării acțiunii în contencios administrativ depusă de Pasecinic Nicolae către Consiliul Superior al Magistraturii, terț Aparatul Președintelui RM privind anularea Hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă; obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să emită o hotărîre cu privire la înaintarea propunerii repetate Președintelui RM de numire în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Nicolae Pasecinic,

CONSTATĂ:

Circumstanțele cauzei.

La 29 ianuarie 2021, Pasecinic Nicolae, a sesizat Curtea de Apel Chișinău cu acțiunea în contencios administrativ, înaintată către Consiliul Superior al Magistraturii, terț Aparatul Președintelui RM prin care a solicitat anularea Hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă; obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să emită o hotărîre cu privire la înaintarea propunerii repetate Președintelui RM de numire în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Nicolae Pasecinic.

În cadrul ședinței instanței de judecată din 13.05.2021, reclamantul Pasecinic Nicolae înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, a art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, nr. 544-XIII din 20.07.1995.

Studiind cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de reclamantul Pasecinic Nicolae și înscrisurile anexate în susținerea acesteia, Completul judiciar concluzionează despre necesitatea ridicării excepției de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea respectivă - din următoarele considerente.

Potrivit Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, *excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.*

În conformitate cu § 76 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, *în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare*

a controlului constituționalității.

În temeiul § § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, *controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legiuitorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.*

Dispozițiile § § 82-83 din aceeași hotărâre prevăd că, *Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.*

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.*

În conformitate cu dispozițiile normei procesuale statuate de art. 12¹ alin. (1)-(3), (5)CPC, (1) *În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. (2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;*

b) *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*

c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*

d) *nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.*

(3) ***Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pleoariile.***

(5) *Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.*

Astfel, examinând condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, concluzionează că respectivele condiții la caz, sunt întrunite – motive din care, cererea reclamantului Pasecinic Nicolae urmează a fi admisă.

Drept urmare a celor justificate, ținând cont de faptul că obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin. (1) lit.a) din Constituție, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, iar Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de către reclamantul Pasecinic Nicolae.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, art.art .12¹, 269-270 CPC, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

DISPUNE:

Se admite cererea reclamantului Pasecinic Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională în vederea soluționării cererii depuse reclamantul Pasecinic Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM.

Se remite după competență Curții Constituționale sesizarea depusă de Pasecinic Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, nr. 544-XIII din 20.07.1995, în cadrul examinării acțiunii în contencios administrativ înaintată de Pasecinic Nicolae către Consiliul Superior al Magistraturii, terț Aparatul Președintelui RM privind anularea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă; obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să emită o hotărâre cu privire la înaintarea propunerii repetate Președintelui RM de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Nicolae Pasecinic.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,

Judecătorul

/semnat/

Bostan Angela

Judecătorii

/semnat/

Negru Veronica

/semnat/

Grigore Dașchevici

Copia Corespunde Originalului
Judecător *Angela Bostan*
Semnătura _____